

litra broščev se najmanj more ceniti na 1 gold. in pol. Zato, gospodarji, dajte nabirati hrošče in napravljajte kupe mešanega gnoja (komposta), ki se dobro prileže polju in vinogradom!“

Kako bode družba kmetijska kranjska obrnila onih 100 gold., ki jih je prejela od sl. deželnega odbora za darila o pokončevanju gosenic, metuljev, hroščev in družega škodljivega mrčesa, naznanil bo prihodnjič dotični razglas.

Nova iznajdba za pisarnice.

Hektograf

se imenuje nova iznajdba za pomnoževanje prepisov v pisarnicah advokatov, notarjev, trgovcev, društev, županstev itd. Kdor ima to napravo, ni mu nikdar treba jednega in istega pisma večkrat prepisavati. Napiše se dotični stavek samo enkrat, pa s pomočjo hektografa se more odtisniti kakih 100krat, kateremu se zatega del po grškem jeziku pravi hektograf, ker pismo stokrat piše (prepiše). Kdor je le enkrat videl to napravo, koj jo zna. Po razni velikosti velja od 8 gld. 50 kr. do 14 gold. Z njo se dobi tudi poduk, kako jo rabiti.

Slovensko slovstvo.

Potovanje okolo sveta v 80 dneh.

Francoski spisal Jules Verne, prevél Davorin Hostnik.

△ Predno izpregovorimo o tej knjigi, katero je lani na svitlo dala naša „Matica slovenska“, naj povemo na kratko svoje misli zastran tega, kake knjige naj bi dajala „Matica slovenska“ na svitlo, in kake so jej knjige uže na svitlo dane.

§. 1. njenih pravil veléva tako: „Matici slovenski, ki ima sedež v Ljubljani, je namen, slovenskemu narodu pripomoči do prave omike s tem, da primerne knjige v slovenskem jeziku na svitlo daje, ali vsaj podpira, da se izdadé.“

Slovenski narod so vsi Slovenci skupaj, a ne samo prosto ljudstvo. Ker pa imamo za prosto ljudstvo že „Mohorjevo društvo“, zato kaže „Matici slovenski“ tudi po naših mislih izdajati knjige slovenske bolj za one ljudi, kateri ne spadajo med prosto ljudstvo, da se jim pripomore do „prave omike“. Nijeden Slovenec pa ni prav omikan, dokler ne zna gladko slovenski govoriti tudi o viših (znanstvenih) „predmetih“. Da bode to môči vsakemu uka željnemu narodnjaku, treba nam je — kakor ribi vode — tudi slovenskega imenstva ali „terminologije“. Modro je tedaj ukrenil književni odbor, naj se izdá še letos „terminologija“ Cigaletova.

A kake so „Matičine“ knjige uže na svitlo dane? — Primerjali smo „Matičine“ knjige z letopisi vred drugih enakih društev knjigam, sosebnó „letopisom“ ali „glasnikom“; na priliko letopisom „Matice srbske“, pa i glasnikom „srpskog učenog društva“, — in povedati nam je po pravici, da se smejo meriti naše „Matice“ knjige (a posebnó obilna letopisa l. 1877. in 1878.) gledé vsebine brez straha z onimi srbskimi društvenimi knjigami.

Prepuščaje letopisnih pojedinih spiskov pretres drugemu peresu, ne moremo si kaj, da ne bi nasprotnikov „Matičinim“ knjigam opomnili še besed „prostega Slovenca“, ki je pisal óndan „Novicam“ (glej list 15. na str. 118), kako radi čitajo „Matičine“ knjige tudi „neučeni“ Slovenci, samouki, zato da znajo, „kaj je

vednost na svetu“, in kako jim še posebnó ugajajo slovenski zemljevidi. Da ni nijedno človeško delo tako dovršeno ali dobro, da se ne bi dalo popraviti — to vemo vsi. Bistroumni, po pravi omiki hrepeneči samouk slovenski želi: naj bi tudi prihodnjič izdajala „Matica“, kolikor more, po domače pisanih znanstvenih knjig, vmes pa tudi kako zabavno. S to pametno željo strinjajo se tudi naše misli. Veselega srca smo čitali v poslednjih „Novicah“, da se bode pri izdavanju „Matičinih“ knjig v prihodnje gledalo res na to, da se ugodi pravičnim željam, kolikor bode môči. Če pa ni in ne bode po volji vsakemu vse, naj se tolaži s tem, da niti Boga ne ustreza vsem ljudém. — „Veseli se dežja mlinar; kolne ga lončár.“

Posebnó hvalevredno je tudi to načelo „Letopisovo“, da donaša mnogovrstno tvarino, kajti „kdor marsikaj prinese, prinese vsacemu kaj“, i to je treba v knjigi, ki ima mnogih vrst čitatelje.

Vrnimo se zdaj k „Potovanju okolo svetá“.

Onim, kateri so čitali že Vernejevo francosko knjigo: „Le tour du monde en quatrevingts jours“, ni treba praviti, kako duhovit je ta znanstveni, a vendar kratkočasni román, ki je tedaj vreden, da je dala poslovenjenega tiskati „Matica slovenska.“

Presoditi nam je zdaj samo tega slovečega umotvora slovenski prevod.

Potém ko smo ta prevod marljivo primerjali izvirni (francoski) besedi, sodimo gledé na velike težkoče pri slovenjenju tako, da je gosp. D. Hostnik poslovenil to francosko knjigo dosta dobro, mnogo izrekov je podomačil res tako, da jih ni môči bolje.

Posebnó hvale vredno je to, da mu rabi namesto „rodilnika“ (genetiva) često „dajalnik“ (dativ), ki se tako lepo prilega slovenščini ali hrvaščini; na priliko (str. 5): . . . „a naposled sem bil podčastnik . . . požarni straži“. „Kaj je vzrok (= krivo) temu razporu narodovemu?“ . . .

Da se ni gosp. prevoditelj vselej do zobca držal izvirnikovih besed, in da je izpustil nekoliko takih (ne baš potrebnih), katere se ne dajo posloveniti, na pr. nekoliko „angličanskih“ imen različnim ladijam, — to odobrávamo i mi. „Saj roman ni sv. pismo.“

Po tem pravilu se ravna na drugih mestih tudi nemški prevod.

Pohvalivši na kratko to, kar je hvale vrednega, naj povemo zdaj odkritosrčno, a prijateljski, kako bi se dali nekateri francoski izreki bolje posloveniti, in dodamo temu še nekoliko drugih „mrvic“.

Namesto: „Prepočasi“ [gre ura] na str. 6 reklo bi se lahko še lepše po naše: „zakesnéva“ (kakor pravijo nékod prav po slovanskega jezika svojstvu tudi: „ura prehitava“ = gre prehitro). — Tudi gosp. prevoditelj piše (str. 37) „Novine so kakor nekatere ure, ki hoté na vsak način prehitovati“. Kako lepo to zvoní!

V slovanščini sploh, kakor v grščini „glagol“ (verbum) zvonec nosi, v romanščini in nemščini pa bolj „ime“ (nomen). Zato po naše: „suniti koga (einen Stoss geben jemandem), a ne: „sunljej dati komu“; tedaj bi se (na strani 39) namesto; „in (je) zdaj od te strani dobil sunljej v rebra, zdaj od óne“, — dalo to bolje ponašiti tako: „in [ga je] sunilo . . . zdaj od te strani, zdaj od óne“ — ali pa tudi: . . . suvalo . . . zdaj s te strani, zdaj z óne (fr. . . . „directement sous-mis aux coups et aux contrecoups“; nem.: „den Stössen und Gegenstössen direct ausgesetzt“).

Tako tudi na str. 52 namesto: „on je prejel od brigadnega generala mnogokater sunljej z roko“, bolje po naše: „sunil ga je b. g. mnogokrat (ali pa suval ga je b. g.) z roko.“